

În grădina de legume iarna

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова

Дата: 18.01.2021 *Брой:* 1/2021

Munca legumicultorilor nu se oprește nici chiar iarna. În această perioadă începe pregătirea pentru noul sezon vegetațional. Se stabilesc suprafețele, se îndepărtează resturile vegetale din vegetația anterioară și buruienile. Solul este lucrat.

Aratul adânc al solului după recoltarea ultimelor legume, cum ar fi prazul, ridichea, varza târzie de cap și broccoli, trebuie efectuat încă din decembrie. Tulpinile de varză și toate celelalte resturi vegetale sunt îndepărtate din grădină și distruse. Dacă rămân în grădină, oferă un adăpost sigur de iarnă pentru unii dintre cei mai tenace dăunători – viermii sârmă, afidele etc. Aratul adânc are o semnificație multilaterală – creează un strat arabil adânc și îmbunătățește structura solului.

Fiecare proprietar de fermă, respectiv producător, întocmește un plan privind ce culturi vor fi cultivate, pe ce suprafețe și în ce volum. Acest plan trebuie să fie aliniat cu posibilitățile de comercializare a producției, cu caracteristicile solului, cerințele culturii, expunerea parcelelor, existența unei surse de apă și, nu în ultimul rând, cu caracteristicile climatice ale regiunii, care sunt decisive pentru sistemele de producție.

O importanță deosebită în această perioadă a anului o are alegerea cu succes a **soiului de legume și procurarea semințelor necesare**. La evaluare, atenția trebuie acordată nu numai diversilor indicatori calitativi legați de gustul propriu sau de preferințele consumatorilor atunci când se produce pentru piață, ci și perioadei de maturare, în vederea satisfacerii nevoilor în perioada dorită. O importanță mare la alegerea unui soi o au productivitatea (recolta) acestuia, calitățile gustative și, nu în ultimul rând, rezistența la boli și dăunători.

Semințele sunt de importanță primordială pentru legumicultori. Acestea trebuie să fie furnizate la timp. Astăzi piața oferă o diversitate considerabilă, dar în ultimul moment s-ar putea să nu găsiți ceea ce aveți nevoie și, în timp ce îl căutați, s-ar putea să ratați fereastra favorabilă de timp.

În prezent, în țara noastră legumele sunt produse atât în amenajări de cultură protejată, cât și în câmp deschis. Amenajările de cultură protejată includ sere din oțel-sticlă, sere cu acoperire din polietilenă și tunele joase. Mai răspândită și pe o scară mai largă este producția în câmp deschis – așa-numita producție de câmp.

Producția în sere de legume este aproape pe tot parcursul anului și are multe avantaje față de producția de câmp. În ea, culturile sunt protejate de condiții extreme – vânt, ploi torențiale, temperaturi scăzute. În această perioadă, producția târzie este încheiată. Acolo unde este posibil, se efectuează fumigații pentru a distruge rezervorul de boli și dăunători de pe plantele vechi prin evaporarea a 60 l formalină + 6 kg permanganat de potasiu la 0,1 ha. Se poate aplica și tratament prin sublimare cu sulf – 5 kg/0,1 ha. După o bună ventilare a incintelor și uscarea plantelor, toate resturile vegetale și buruienile sunt adunate, îndepărtate și distruse în locuri special destinate. Solul este lucrat până la o stare de grădină. Dacă este necesar, este umezit prealabil. Profilul solului este modelat în funcție de cultura care urmează să fie cultivată. Dacă în toamnă s-a efectuat dezinfectarea cu fumigante, un test de degazare este obligatoriu.

În serele care au fost eliberate mai devreme, se cultivă deja salată verde, ridichi, ceapă și usturoi verde și spanac, care se află în diferite stadii de dezvoltare în funcție de datele de semănat și transplantat. Acolo unde sunt prezente temperatură și umiditate a aerului adecvate, salata verde poate fi atacată de mană, putregaiul cenușiu sau afide. Tratamentele de protecție a plantelor se efectuează doar ca ultimă soluție, în conformitate cu stadiul de creștere al plantelor și intervalul pre-recoltă al produselor. Produse aprobate: împotriva mănii – Galbex 250 g/0,1 ha, interval pre-recoltă 15 zile; Kylate WG 250 g/0,1 ha, interval pre-recoltă 15 zile; Keyfol

WG, interval pre-recoltă 15 zile; împotriva putregaiului cenușiu – Serenade ASO SC 400 ml/0,1 ha; Fontelis SC 150 ml/0,1 ha, interval pre-recoltă 7 zile; împotriva afidelor – Closer 120 SC 20 ml/0,1 ha, interval pre-recoltă 7 zile; Biscaya 240 OD 0,06%, interval pre-recoltă 3 zile; Mospilan 20 SG 25 g/0,1 ha, interval pre-recoltă 14 zile; Poleci 50 ml/0,1 ha, interval pre-recoltă 3 zile; Oikos 100–150 ml/0,1 ha, interval pre-recoltă 7 zile; Chrysant EC 60 ml/0,1 ha, interval pre-recoltă 2 zile. Pot fi utilizate și alte aficide aprobate.

Tăviile pentru răsaduri, ghivecele, săpăligile, lopețile și alte unelte pot fi dezinfectate prin înmuiere într-o soluție de 2% de sulfat de cupru timp de 24 de ore.

Amenajările pentru răsaduri sunt pregătite pentru semănatul răsadurilor pentru serele neîncălzite din sticlă și polietilenă și pentru tunelele joase. Acestea sunt curățate de resturi vegetale din vegetația anterioară, buruieni și plante voluntare. Substratul pentru răsaduri este pregătit. Cel mai bine este să fie un amestec de turbă-perlit, care este folosit pentru a umple tăvile de semănat, lăzile și ghivecele. Dacă acestea sunt așezate direct pe sol, suprafața trebuie să fie bine nivelată. Peste ea se așterne o folie de polietilenă, care izolează containerele cu răsaduri de sol și previne trecerea patogenilor și dăunătorilor.

Pentru semănat trebuie utilizate semințe dezinfectate; acest lucru este indicat pe ambalajul original. Dacă o astfel de indicație lipsește, atunci dezinfectarea se efectuează prin:

- Tratamentul termic al semințelor de castraveți într-un termostat împotriva virusurilor conform unei scheme specifice. Este efectuat doar de specialiști pentru a nu deteriora germinarea semințelor.

- Înmuieri în soluții chimice:

– Într-o soluție de 3% de perhidrol (1 parte perhidrol (30%) + 9 părți apă) cu expunere: pentru roșii – 25 minute, castraveți – 20, ardei și vânăță – 30, dovleac – 60, pepene verde – 120, culturi cu semințe mici – 15 minute.

Semințele sunt amestecate continuu și apoi clătite sub apă curgătoare timp de 30 minute și uscate.

– Într-o soluție de 20% de acid clorhidric timp de 30 minute, care este eficientă împotriva virusurilor și bacteriilor.

– Tratament în apă fierbinte (50–52⁰C) împotriva bacteriilor și ciupercilor la culturile cu semințe mici.

– Pulverizarea semințelor cu 2 g Captan 50 WP la 1 kg sămânță pentru protecție împotriva infecțiilor secundare după semănatul semințelor.

Dacă se utilizează substraturi pentru răsaduri cărora li se adaugă sol sau gunoi de grajd, acestea trebuie dezinfectate, sau răzorul este pulverizat cu 3–4 g/mp Medyan Extra 350 EC, Kocide 2000 WG sau Funguran OH 50 WP. Înainte de acoperirea semințelor cu substrat, se împrăștie mome împotriva coropișnițelor – 500 g/0,1 ha Force 1.5 G sau 1,2 kg/0,1 ha Belem 0.8 MG.

Producția de câmp

După stabilirea suprafețelor, începe pregătirea solului pentru următoarea perioadă vegetațională. După arat, parcelele pe care se vor cultiva legumele pe paturi ridicate sunt profilate.

În ianuarie, cartofii sunt pregătiți pentru plantat. Incintele și lăzile sunt dezinfectate cu o soluție de 2% de sulfat de cupru. Pentru înrădăcinare sunt selectați doar tuberculi sănătoși.

Începe pregătirea suprafețelor pentru semănatul și plantarea culturilor timpurii de legume – bobul, mazărea, ceapa, usturoiul, cartoful etc. Ceapa de sămânță și căței de usturoi sunt tratați prin pulverizare cu 2 g/kg Dithane M-45. Semințele de mazăre sunt tratate cu același produs.

În Bulgaria, trei sisteme de producție în producția de câmp sunt clar diferențiate: timpuriu, semi-timpuriu și târziu. Semănatul semințelor pentru producția timpurie se face la sfârșitul lunii ianuarie – începutul lunii februarie, pentru cea semi-timpurie la sfârșitul lunii februarie – începutul lunii martie, iar pentru cea târzie – la mijlocul lunii mai.

Producătorii trebuie să decidă ce culturi și ce soiuri ale acestora vor cultiva, pe ce suprafețe și după ce predecesori le vor planta. Este recomandabil să se bazeze pe soiuri rezistente la condiții nefavorabile, precum și la boli și dăunători. Pentru alocarea corectă a culturilor în legumărie este important să se țină un jurnal de câmp. Acesta poate fi folosit pentru a monitoriza amplasarea culturilor individuale, pentru a înregistra ce îngrășăminte au fost aplicate, care soiuri au fost plantate, datele de plantare sau semănat și când a fost efectuată recolta. În jurnal se pot înregistra și bolile și dăunătorii care au apărut, ce produse de protecție a plantelor, când și în ce concentrații au fost aplicate la culturile individuale.